

Изази Суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ за годину
ф. 6, за по године ф. 3,
за четврт године ф. 1 и
50 новчића.

За АУСТРО-УГАРСКУ
за годину ф. 6, за по год.
ф. 3, за четврт године ф.
1 и 50 новчића.

За СРБИЈУ за годину
ф. 7 за друге земље ф. 8.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

НЕЋЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се
плаћеним писмима неоп-
средно администрацији «Глас
Црногорца» на Цетиње,
може се и картом упут
ницом на пошту у Котор
Дописе шаљу се уредниш-
тву. Рукописи не враћају

За огласе плаћа се о-
реда 5 новч. За огласе већи
и на дуже вријеме мање.

Телеграфске вијести.

Бечки „Кореспонденц-биро“ јавља:

БЕЧ: 4. Јулија, 7 сати поподне:
«Политична кореспонденција» јавља,
да су Руси, пошто заузеле село Зи-
мовицу и висове око Никопоља, 4.
Јулија у јутру ушли у Никопоље,
пошто су га Турци напустили. Зва-
нична руска депеша из Трнова јавља,
да је авангарда руска 1. о. м. у вече
ушла у Балкан, без опалити пушке.
Бенерелал Гурко заузео је 2. о. м.
Ханкио, и изненадио 300 низама, који
се повукоше у село Копар.

Депеша «Рајтерова» из Цариграда
од 4. о. м. јавља, да су 18 руских
батаљона вођени од Бугара прешли
Балкан у клису од Шинке, и дошли
до Јенизагре. Цариградска депеша
јавља, да је сва расположива војска
у највишој хити пошла пут Једрена.

Из ПЕТРОГРАДА, 5. Јулија,
службено: Руси јуче у јутро
после жестокога боја узели Никопоље
и заробили 2 паше са 6000 низама.

Из ПЕТРОГРАДА, 5. Јулија,
званично: После жестокога боја код
Никопоља, који трајаше вие дан, пре-
даде се овај град 3. Јулија на вјеру,
са два паше и 6000 редовних војника.
У Цариграду увјеравају, да је Реуф-
паша потпуно 18 руских батаљона
што пређоше Балкан кроз гвоздену
капију натраг! (?). Жељезница Руш-
чук-Варна иде само до Разграда. Мех-
мед-Алија присио је у Ниш. (То је
онај паш из Мораче. Пр. Ур.)

Вијерност турскијех гласова.

Ко може познаје унутрашњу ад-
министрацију големе турске царевине,
знаће, да су органи те администраци-
ције усукос свима тежњама јевропскијех
народа, да се уредном поштом и те-
леграфима утврди свеза с народима
на балканском полуострву, и олакша
промет ондашњијех производа, спречавали
редовну споразуму трговачки-
јех лица тиме, што су подозријевали
на свакога, који је писмима или те-
леграфима опшио с осталијем свије-

том. Иза сваке и најевиније трговачке
кореспонденције привиђаше се њима
потајна свеза са странскијем агентима,
и многа писма, која су могла трго-
вачкијем операцијама користити тур-
ској царевини, мораше у полицај-
скијем рукама поћи у комаде и ако
се ништа опаснога по државу не ка-
лазаше у њима. Из тога подозрења
произашла је мјера, да се сва писма
и телеграми кроз Турску мораше
с турском адресом и у турском језику
одашиљати, мјера, која странцима
отежава саобраћај, почем се мало који
пашти научити турски, а чиновницима
турскијем олакшава контролу, почем
нико ту незна другога језика до свога.
Како је трговина и промет у хриш-
ћанскијем рукама, то се оваквим мје-
ром стајало трговцима на пут, да се
сувише необогате, а уједно спречавао
сваки тјешњи додир с осталијем сви-
јетом. Турци врло добро знађаху
каква им је управа, и стараху се да
свијет несази, што се у њој све ли-
јепота збива. Па ако би се које писмо
поткрало у свијет, и причало о гроз-
ној судбини потиштеннијех хришћан-
скијех народа у турскијем областима,
то је била само бијела врана, и сто-
тину званичнијех писма и телеграма
стајаху спремни, да претрпају једну
горку истину. Да се такво једно
писмо ухвати, мораше небројена
друга поћи кроз полицајске руке у
вјетар, која не имадоше друге циљеви
до те, да подигну трговину, у колико
то могуће бјеше.

Тако је то ишло, или боље ра-
мало, од вајкада, па све до нашег
времена; а кад дође рат, и народи у
срцу царевине почеше бацати поглед
ван земље, од куда ће им помоћ доћи,
управа турска запријечи саобраћај са
осталијем свијетом, и данас могу
каквијем срећнијем удесом, писма или
телеграми из Турске, који нијесу
из званичне руке, доћи на своје
опредјељење.

У Цариграду се у нарочити-
јем званијама прегледају сва пи-
сма и телеграми, прије по што им
се допусти полазити из земље, мјера,

која се употребљава у државном за-
твору. Страни поданици према овој
мјери немају другога пута за саобра-
ћај са својем породицама, до тога,
да упуте, ће год били у пространој
Турској царевини, своја писма на
своје посланике у Цариград, и тако
да их обезбједе од турске љубопит-
ности. Искрени кореспонденти са Ду-
нава јављају својем тредицима, да
је наступило вријеме, тражити за сва-
ко писмо нарочитог човјека, и мисле
да би боље било и неписати ништа,
него писати за — вјетрове бугарске.
Ако телеграм јави да је дошао овај
или овај паша, — не може се пропу-
стити, јер «тима се издају покретања
војске». Јављати да су Руси крочили
мало напријед, или што је још горе,
добили битку — то већ не иде никако!

У оваквијем приликама да богме
је лако обмањивати свијет с цари-
градскијем телеграмима: није се пла-
шити, бар за који дан, да ће какав
непозвани кореспондент побити гла-
сове о нечувенијем побједама турски-
јем. Смијешно је читати на пр. 25.
Јунија у цариградском телеграму: «Од
јуче се бију код Сихтова, исход
битке је непознат... кад зна већ
цијели свијет, да је руска војска још
прије два дана посјела Бијелу, среди-
ну између Дунава и Трнове. Један
шаљивчина телеграфше из Цариграда
лондонском «Глобу», да је Муктар-
паша код Александропола прешао
границу, и да стоји с војском на ру-
ском земљишту, и то 23. Јунија, дакле
онда, кад и саме званичне денеше
цариградске тврде, да је Муктар-паша
пошао пут Карса... Али ни један се
није одликовао с турском денешом
као цариградски кореспондент «Стан-
дарда». Он јавља 25. Јунија: «Чујем
данас, да је Сулејман-паша, последи
дужијех преговора с енглескијем,
францускијем и аустријскијем консу-
лима, — који су радили да добију за
Црногорце лакше услове — ушао
на Цетиње. Он ће ту одпратијати
послове донде, док се неутврди мир,
за који се Аустрија јако заузимље.
Тридесет црногорскијех батаљона до-

шло је у Бар, и чека да се навезе
на још непознато мјесто опредјељења».

Штета велика, што је «корес-
пондент» притајно, да ли се ти црно-
горски батаљони воде у ропство, или
турској војсци у помоћ...

Кад ставимо овоме телеграму наш
из Будве од 4. Јулија упоредо, видимо
та тако zgodно освијетљена, да нам
за вијерност турскијех гласо-
ва, неостаје ништа пожељети.

Шта се хоће тиме да постигне?
На што те лагарије? Све има свога
узрока!

Рекосмо да се тиме хоће да о-
мане свијет за који дан, али нека-
засмо који свијет. Наш јемачно не,
јер наш је свијет свијет вањела, а
зрака истине неда се потиснути ни
од турског пресбирова. Дакле цари-
градски свијет? — Изгледа да је
за њега потребна ковница оваквијех
фамознијех гласова; на те мисли нас
бар наводи цариградски дописник
«Спектетера», који увјерава своје чи-
таоце ових дана, да би се лако мог-
ло десити, «да напредовање Руса на
Дунаву и над Карса у Азији проуз-
рокује крвопролиће по улицама ца-
риградскијем, и да се од стране тур-
ске владе све могуће чини, да се томе
стане на пут...»

Кад тако ствари стоје, онда чак
и ми праштамо лагаријама, што извиру
из невоље, и служе само за то, да
буду шака пепела на огњу, што при-
јети да се разбукти у властитој кући
турске господштине.

ИНГЛЕСКА МОРНАРИЦА У БЕШИКИ.

Још лави, кад се озвори јевропска
конференција у Цариграду, да оствари
умирење између српскијех кнежевина и
хришћанскијех народа на балканском по-
луострву са турском царевином, нађе
инглеска влада нужним, да тобоже за
поткријењу своје пуномоћнику, лорду Са-
лисберију проти евентуалној тврдокор-
ности порте, пошље своју морнарицу у
Бешику пред Дарданелска врата, дочим је
сваком било јасно и разумљиво, да послан-

ПОДЛИСТАК.

ГОВОР

ПРЕДСЈЕДНИКА СРПСКОГ УЧЕНОГ ДРУШТВА.

СТОЈАНА БОШКОВИЋА,

приликом отварања главног скупа
12. Јунија 1877. у Биограду.

Господо!

Година коју данашњим збором нашега
ученога друштва завршимо, једна је од
оних које се у вјековима историјскога
народнога живота тек неколико пута вра-
ћају, које се летописима као епоха би-
љеже.

Што су предања и жеље целијех на-
раштаја гајиле, што је мисао и памет свију
Срба од вајкада обузимало, то је ове го-
дине на наше очи и с нашим учешћем
одпочето, самопрегоријевањем и великим
жртвама вођено и даљем снажнијем раз-
витку ушћено. Од срећнога свршетка
овога великог историјскога дјела зависи
питање нашега самосталнога политичкога
и културнога живота, питање о слободи
или ропству, о препорођају или смрти, о
цијелој будућности нашега народа. А у
крајној цијељи и наше учено друштво

посветило је свој труд и рад овом великом
задатку. Оно је посредно према средствима
и снази својој путем научног истраживања
по свима правцима историјске прошлости
и појавама садашњости народне радило и
смјерало, да пронађе основе и мотиве на-
родног живота, да освијетли пут којим
народу, држави и култури српској ваља
ићи, ако ће да подјемчи себи часно и
достойно мјесто међу другим народима.

У оваквијем одношајима природно је
наше учено друштво солидарно са ставем
и судбом народа. Оно је у вези не само
са општом вриједношћу и научним знача-
јем дјела и производа које оно издаје и
потпомаже, но је до извјесне мјере мо-
рално и одговорно за правац, дух и до-
машај оне образованости и просвјете, која
се озго од виших слојева шири и у теш-
ким тренутцима о судби народа одлучује,
јер се потреба врати: свака наука и
свако знање уз апсолутну вриједност која
је везана са сваком истином, имају још
нарочите вриједности према употреби која
се с њима чини у намери да се прокрчи
и освијетли пут којим се срећа појединаца
и благостање народа подиже и у напре-
ђује. А ово се достиже само природним
не спреченим и самосталним развјетком
народа и народно државне заједнице, у
којој сваки појединац наводи широко и
слободно поље за развјетак свију својих
моћи и врлина, за напређење својих људ-

скијех и друштвенијех, моралијех и ма-
теријалнијех потреба. С тога, гђе је на-
род владом туђега племена притиснут, гђе
је постао политички и културно немоћан,
ту и појединцима нема мјеста за прави
човјечански живот. Ту индивидује са при-
родним врлинама и особинама својим вену,
па и народ са одличитим језиком, одли-
читом историјом и предањима, мислима и
тежњама својим мало по мало губи се,
претана и нестаје, као сува грана на ста-
блу људскога рода.

Ову истину још су и наши стари
појмили, осјећали и давали јој израза сво-
јим обичајима и умотворима, породичним,
племенским и државним уређењима, према
ступњу општег свог развића. А данас, по-
што је та истина постала основа и зна-
мење живота у образованог света, то и
сваки народ по мјери своје снаге и свима
мералним и материјалним средствима ради
на првом плану за осигурање своје осо-
бите самосталне личности народне.

У овом погледу може се слободно
рећи да је и наше учено друштво за ово
већ више од четири вијека свога грађања
по могућству приложило свој дно на жр-
твеник народног спасења. Ако се праведно
узму у рачун све тежбе нашега скоро-
шњег постања и мучнога развијања у кне-
жевини Србија, ако се измере грдне пре-
преке на које смо споља и из нутра наи-
лазили на сваком кораку; онда се нећемо

чудити ни много корети што нисмо даље
одмакли. Није ми намјера нити ми је у
нарави, да неразложно хвалећи усјеже
или предавајући промашање задатка уга-
ђам буди чијој личној или друштвеној су-
јети и осетљивости. Но исто тако био би
грех пред светом и пред историјском прав-
дом, ако сазнавајући муче и патње кроз
које су прошли наши оцеви и предход-
ници, не бисмо их изисили садањим и
будућим нараштајима за поуку и углед,
те тиме храбрили срца и будили умове
српске на већи и плоднији рад.

I.

Веома је занимљиво и корисно рас-
матрати, како је просвјетни, књижевни и
научни напредак наш ишао стопу по стопу
са политичким успјесима наше младе
државе, а ови опет узамјно се одзивали и
јављали према просвјетном развићу. Сло-
бода и благостање покрећу у напријед про-
свету и цивилизацију народу, а ова опет
ако је природно и правилно упућена, води
већој и широј слободи шири мисао о заје-
дници народнијех, племенскијех и човје-
чанскијех интереса, изазива живље сауче-
шће свакога појединога грађанина у судби
цијеле отачбине, и ставља државу и на-
род у моралну и културну заједницу са
свим слободним и образованим народима.
(Продужује се).

тво инглешке флоте неће бити на корист ијећању цариградске конференције, него про- го за то, да њезино близо присуство ободри орту и да је подржава у њезину odporу проти акључцима јевропејске конференције. Све то би та сиромашна конференција, не- икључујући ни искренога лорда Салибериа, реко дана трудно саградила, поткопао би и реко ноћ оборно Сер-Елијот својем тајнијем агумима. У ту цијел није Елијоту требало шого муке; само турскијем министрима пришапрати, да Инглешка учествује у кон- ференцији само форме ради, а што њезина права политички намјерава, да показује ње- ива флота у Бешики, која је дошла, да прискочи Турцима на њиховој муди.

И тако, разумије се, да су се Турци у вом odporу морали несамом да охрабре, него су збиља све закључке конференције без свакога обзира и више пута са прко- том и презрењем забацивали. Тијем начи- ном розбише се сва напрезања и попушта- ња конференције о тврдокорност порте, и ова видећи да је све залуду, мораде се жалоснијем срцем развићи неучинивши ништа. С тимјем и сврши инглешка флота своју мисију, те се је на свом повратку уткривала са враћајућима се члановима конференције.

Јели Инглешкој било више до тога стало, да подржавањем турске у odporу захрани њезину самосталност и интегри- тет, или да тимјем подржавањем Туреку у злокобне замршаје заплетавши, изазове њезин распад и осигура себи најмасни дио њезине посмртне оставштине, — то ћемо зијети, кад се обазremo на неограничени спекулантски егоизам инглешке политике и на њезину грозничаву зебњу и хлешњу на сујечком прокопу и у Мисру. Кољико beadушничјех пријатеља и рођака имаде који неком желе што скорнију смрт, само да се прије дочепају велика насљедства? Међу оваке пријатеље и рођаке Туреке пада без сумње Инглешка, и јели то Тур- ци увиђају, то је њихова ствар.

Кад се тако све то у обзир узме и кад се призна, да Инглешка равна све своје мјере по аршину свога незаситвога жрбуха и шупљегу цепа, онда нећемо под- тријешити, кад устврдимо, да и овај најнови поступак Инглешке са њезином морнари- цом нема никакве друге цијели него да Туреку опет заведе и увуче још у дубљу погибељ и пропаст тијем, што је миели близином присуства своје флоте ободрити на што већи odpor; или ако не то, а ово да макар отеготи Русији пововољно диктовање услова мира. Но маневрисање инглешке по- литике са флотом пред Дарданелима није имало тога значаја онда, кад су потајне интри- ге мислиле, да равнају судбином турске ца- ревинне, као саде, ће ову судбину хоће да ријеши побједоносно руско оружје. Онда могао се поступак инглешке владе назвати лукавом политиком, данас је отворено непријатељство, да неречемо на- вјештај рата, према Русији. Замашај да- нашњој мисли инглешке флоте у Бешики може се већ и ондуд вијети, што овога пута за инглешком флотом у стопу стаје њемачка морнарица, која, би рекао, да ће да заквачи и паралише де- монстративну флотску политику неутралне Инглешке. Ту већ престаје неутралност, ће инглешка флота стражи ниже Цари- града, ће инглешки принц и заповједник инглешке морнарице вјећају у Цариграду, како ће га обезбједити од рускога зау- зећа. Разумије се, да је ту било већ вре- је, да се крену и пријатељи Русије те да се објесе као олово за крму од изви- вајуће инглешке флотске политике, која иде на то да онемогући, Русији закључе- ње пововољна мира, које се порти може само у Цариграду диктовати.

Ми смо већ једном доказали да ће се Турека једва и упуштати у одсудну

битку прво него се Руси примакну и за- гробе Цариграду, ће је Турској извјесна инглешка помоћ. Но ако Инглешка бодро бдије над судбином Цариграда, има неко ко одлучно бдије и над локализовањем руско-турскога рата, а то је велика и мо- њна царевина Њемачка: Над Инглешком флотом у Бешики бдије данас оргусовим оком њемачка флота; зато се можемо само радовати најновијем изазивном по- ступку инглешке владе; јер је изишао «пир на лопар», — показало се оно, што смо претполагали, сајуз између Русије и Њемачке у случају, ако се ко помјеша у данашњи источни рат.

Ратне вијести.

— «Политичкој кореспонденцији» јав- љају из Букарешта, да ће се руски глав- ни стан из Снштова премјестити напри- јед у Батак (ће су били лањски грозни покољи). Руска влада да разоружава све Турке у крајевима, које војска веће зау- зела. Истом листу јављају из Цариграда, да је тамо 29. Јунија пукао глас, да је у Шумљу умро ратни министар, Реди- ф-паша, који истом бијаше тамо отишао да поведе потрагу поводом неспријечења руског преласка преко Дунава. Поморски министар, Реуф-паша, стигао је у Дре- нопоље уз пратњу инглешког пуковника Бекера, да прегледа и види утврђења балканских кланаца.

— Као што народни лист јавља по- дигнуће се у Метковићу војени табор за 12.000 војника, а у Сншету да се спре- мају станови за 5.000 војника, гђе да ће бити и главни стан Родилев. У исто доба да је наређено утврђење далматинске међе код Клека.

— Руски губитци при преласку Дунава износе у свему: 6 часника и 289 војника мртвијех и 398 рањенијех, за 38 људи незна се. Кад се у обзир узме да су и сами Руси рачунали, да ће их тај прелазак стајати можда 20.000 људи, онда се доиста мора дивити овом великом и јестивом успењу рускога оружја.

— Из Пере јављају, да је тамо при- сијео (incognito) Единбуршки војвода; 26. Јунија да је обједовао код њемачкога посланика. Исто тако јављају, да је у Цариграду присијео инглешки заповједник морнарице, Хориби, и да је био у Сул- тана примљен.

— Италија јавља из Цариграда, да је устријелец заповједник Ардахана усељд оуде ратног суда.

— Инглешка флота кренула се из Пиреја и усидрила се у залијеву Бешики (при уласку у Дарданеле). У исто доба присијела је тамо и њемачка морнарица.

— Московски трговац Анисим Пименовић Тјулајев положио је на дар поручнику Елсеру, што је први крочно на десну обалу Дунава, пет хи- љада рубаља.

— Генералу Михајилу Григоријевићу Черњајеву приређује на- род по Русији срдачне дочеке и овације. О том доноси «Новоје време» од 3. о. м. поближијех вијести. Неки оче- видац пише тому листу из Москве: Кад се свршила служба божија у московској казанској цркви, ступи генерал Черњајев пред крст, да га целива. На то му рече приеути свештеник: «Желим вам, Ми- хајило Григоријевићу, сретан пут и свуда вас пратила побједа. Бог вас штити.» Кад је сакупљени народ дочуо, да је у цркви био генерал, заори од устију до устију: «Черњајев, Черњајев.» На то ступи пред Черњајева неки 40 годишњи човек, пољуби га. Овај га упита: «Бијаше ли ти добровољац у Србији.» «Не», рече тај чо- вјек, «но допустите нам, да те загрлимо, кад си нам тако омилно.» Све је трчало к генералу, да га пољуби. У свр- тини чуо се жамор: «Племенити брани- оце Христјана, Бог те прати!» Нијеси могаомотрити тај призор, а да се дубо- ко непојми. Генерал Черњајев бијаше тако тронут, да су га сузе облиале.

— Преговори између Аустрије и Угарске о новој нагодби прекинути су, а да није получен никакав успех. Крвоа прихватила се иста, која бијаше и задњијех девет година, само о рестицуји пореза немогаху се споразумити. У поруци угарскога посланства аустријскоме вели се, да угарска депутација, пошто није у питању о рестицуји получен успех, обу- ставља преговоре, док се опет несастане угарски сабор, коме ће свој рад на разсудбу поднијети.

— Њемачка влада забранила је извозити коње из Њемачке, об- разлажућу тим, што би тобож е вели- кога извоза страдало ратарство у Њемач- кој. Други опет држе, да се влада боји сукоба с Француком, те се зато за рана приправила на будуће догађаје. Бисмари да је ових дана рекао: Која год страна ка победи у Француској, свака ће гледати, да вањском акцијом утвр- ди власт у земљи.

— У инглешком парламенту упита ових дана опозиција вла- ду, зашто је опет послала бродовље у бесички залив. Боји се најме, да Турци опет као прошасте године неназру у томе знак, као да ће се Инглешка ипак у рат умијешати, дочим би Русија могла у том назирати пријетњу и омену. Министар Страфорд Порткоте просвједова у доњој кући проти таквијем назором; бродовље да је само зато послано у бесички залив, што ће Лајарду олакшати, да брже опши са својом владом.

— И јанански листови позив- љу тамошњи народ, да приноси за руске рањенике, јер како веле, несмије се Јапан дати осрамотити од Јевропе и јер је Русија сусједни пријатељ Јапану.

Преглед новина.

«Пол. Кореспонденција» има овај до- пис из Цариграда:

Вијест о дунавском преласку Руса и њихову настају према Разграду и Триову произвела је овђе готово упре- нашење. Утјешителне дешесе, које Ке- рим-паша непрестано шаље Султану и ратном министру, немогу да успокоје уз- буђене духове, при свем томе, што он непрекидно увјерава, како је све могуће учинио, да запријечи све даље покушаје непријатеља, пријећи Дунав на другијем мјестима, те продирање Руса од Снштова, прва обрабена линија сматра се проби- јењем и прелазак Балкана само питањем времена.

Министри иду сасвијем замукли амо тамо, а Султана ухватио је страх. Још налази нешто успјехе у ванреднијем рат- нијем вијећима, која скоро сваки дан држи под својем пресједишњом. У једном од ових вијећа било је закључено, да се на Дунав изашаје ратни министар Реди- ф-паша уз пратњу некадањег ратног мини- стра Намик-паше и првог Султанова ају- танта Мехмед-паше. Посланство Реди- ф-паше протеже се на прегледање војске, тврђава и на учешће при ратном вијећању сердар-екрема (главног војсковође). За његова одсуства заступаће га Султанов нашапац, Махмуд-Дамат-паша.

Као што је познато, већ од дуље времена била је зајевица између Мах- муда-Дамата и Редифа, које у по- слеђње дивее услед једне од Дамата предложене и од Султана одобрене мјере односно вијести са бојишта постадоше врло заоштрене. Досад бијашу брзојави војско- вође управљани ратном министру, који их по том подастираше Султану. Но Махмуд- Дамат изради, да одсад заповједници и- мају своје брзојаве управљати тајнику Султанову, која наредба без сумње значи исказ неповјерења према Редиф-паше.

Стамбулски жителји гледају у осталом са највећом задовољштином на ову рас- пру обадвајух Султановијех мјезимаца и на удаљење Редиф-паше из Цариграда. У том се опажа такође и први корак сад већ извјесноме обезбашењу Махмуд-Да- мат-паше, другога самовољника, кога је шуровање већ наситило све становништво Цариграда. Главои о предстојећијем ми- нистарскијем промјенама стоје услед тога у најбујнијем цвијету.

На оновљено потраживање Керим- паше одаслала је влада течајем посљед- нијех 6 дана из Цариграда у Варну све расположиве труце у јакости од 12 до 15.000 људи. Јуче је отишла жељезницом и царска гарда пут Дренопоља. Један дио исте етији ће у Шумљу а други у Софију. Четири превозна пара- брода отишла су у Бар за укрцати један дио Сулејманове и Али-Саживове војске и довести је у Цариград, одклен ће се одма послати на обрану балканскијех кланаца.

Анархија (безакоње) у покрајинама дошло је већ до свога вршка. Власти су немоћне, да казне толика злочинства а разбојничке чете шире се без сваке за- шријеке по земљи. У окружијама Радосту Галипољу, Кесану, Драм у т. д. Черкези и башибозуци као и други кла- теши убијају кукавне сељаке све на хрпе и опушћују села немилице. У по- слеђњу суботу доби овђешињ арменски патријарх један брзојав, који му јавља пове покоље, што су их извршили Курди на западној страни ванскога језера, у мје-

стима Таблису и Акиалиху. Судећи по телеграму мора да су тамо начињени естрашни ужаси. Патријарха Нарзес, у пратњи неколико прелата и веледостојни- ка овђешиње арменске општине поднесе овај брзојав великом везиру. Едем-паша сажалујући та злодјела, изјави, да при постојећијем околностима неможе ништа учинити за казнење криваца. Арменски патријарх обратио се ради тога на сва овђешиња посланства.

Усељд заплијењене турске муниције на Крфу бијаше овђе дошло до живе рас- пре између Сафет-паше и грчкога пос- ланика Кундуријота. Сафет-паша да је врло љутито изјавио, да ће Турци у случају потребе «отићи да сами донесу заплијењени товар», на што му Кунду- ријот мирно одговори: «А ми ћемо Тур- ке тамо већ дочекати.»

Конечно имам да вам обзнаним још један глас, који, ако се обистини може бити од велика замашаја. Као што веле, повје- рено је Намик-паше, који је Редифом пошао заједно у Шумљу, врло деликатно посланство. У случају већег турског пораза у Бугарској да је добио пу- номоћи, да ступа са Русима у из- равне преговоре о миру.

»Штендеру« пишу из Цариграда ово:

»Кад је Султан дочуо за несприје- чени прелазак Руса преко Дунава, пла- као је од јада. Он је био, разумије се, овом вијешћу најнегодније дирнут те сав- зава одма све министре у плачу. Он их питаше са сузама у очима, како је то могло бити, да Абдул-Керим-паша са 300.000 своје војске допусти Русима, да прећу Дунав на тај за туреко оружје срамотни начин. Министри могаху само одговорити, да је ствар положена у руке главнога заповједника, од кога Султан одма потражи телеграфска објашнења. Ке- рим-пашини одговор гласио је од прилике овако: «Заклињем Баше Величанство, да се недутите ради преласка Руса код Сн- штова; јер тај незачи ништа. Ја имамед извретан план, који ће доијети потпуни пораз Руса (?) и који ће свијем онима што пређоше Дунав сирјечити, да се икада живи поврате у своју земљу. Само закли- њем Баше Величанство, да ми се допустити, овај извјести, и да се господи у Цариграду забрани, да стају на пут мојим предузе- њима.» Овај одговор неумири Султана, те изнова искаше разјасњење Керимови пла- нова. Но овај се недаде, да своје планове саопшти и одговори, да Султан мора у њега имати повјерење или некога другога на његово мјесто поставити. На то изјави Султан, да ће сам доћи у Керимов главни стан за да му проучи планове. Редиф-паша му на то примјети, да никако неоставаља Цариграда и мољаше га, да њега сама пошаље к Абдул-Кериму и да причека његов извјештај. Други министри, који једва дочекаше, да се отресе Реди- ф-паше, макар за неко вријеме, те поду- пријеше тај предлог, кога Султан посље дуљег оклијевања одобри, давши Реди- ф-паше планове, и да предузме промјене, које нађе потребнима.»

»Петербурше Вједомости« говорећи о о цијели данашњага руског ратова- ња, веле: «За Русију има само једно- ријешење: Ослобођење источнијех христјана од турскога јарма и државна не- зависност Славена на балканском по- луострву.»

ЦЕТИЊЕ, 6. Јулја. Данас је држа- но у овђешињем манастиру «благада- рење» услед сјајнијех успјеха рускога о- ружја у Бугарској, нарочито услед сла- вног освојења Никопоља и преласка пре- ко Балкана. Свечаности присуствовала је Свјетла Кнегиња са Свјетлијем Насљед- ником и њиховом свитом, исто тако све овђешиње корпорације и сви овђе находе- ћи се чланови «црвеног крста».

— У понеђењак 4. ов. стигла је из Цетиње његова Јасноват Књаз, Петар Алексјевић Василчиов, познат још од лани са своје велике љубави к црногорском народу. Он прима као опуномоћеник цар- ске руске владе управу овђешињег руског друштва «црвеног крста». Народ га је радо и одушевљено дочекао, и ми му кличемо: Добро нам дошао!

Телеграми „Гл. Црногорца“.

КНИН, 4. Јулја: Усташи спалили турека села на Челебићу код Длјевна. Турска војска уз многе губитке затворила се у главну кулу, која је окољена; неки Турци предадоше се, њихове куће нетак- нуте. Усташа мртвијех десет, рањенијех седамнајест, међу првима млади јунак Тана сија Смиљанић. Плијена хиљаду говеда, три хиљаде оваца.